

Predstavitev svetovnega dneva televizije

Generalna skupščina Organizacije združenih narodov je leta 1996 zaradi prvega Svetovnega televizijskega foruma 21. november razglasila za svetovni dan televizije. To so storili z namenom pospešiti mednarodno izmenjavo televizijskih programov, posvečenih miru, varnosti, gospodarskemu in družbenemu razvoju ter kulturni izmenjavi. Razglasitvi tega dneva je nasprotovalo več držav, na čelu z Nemčijo, saj so po njihovem mnenju trije podobni prazniki - Svetovni dan svobode medijev, Svetovni dan razvojnih informacij ter Svetovni dan informacijske družbe – dovolj, poleg tega pa bi bilo zaradi nedostopnosti televizije več kot polovici svetovnega prebivalstva primerneje razglasiti Svetovni dan radia. Tega so sicer razglasili šele leta 2011, ne glede na to, da je prvi radijski prenos potekal 20 let pred televizijskim.

Televizija je v izvornem pomenu tehnologija prenosa negibnih ali gibajočih se slik na daljavo. Ime izhaja iz starogrške besede *tele*, kar pomeni daleč ter latinske *visio*, kar pomeni vid, videti. Začetek razvoja sega v konec 19. stoletja. Prvi televizorji, ki so nastali šele v 30. letih prejšnjega stoletja niso bili elektronski, saj je bil v njih vgrajen motor, ki je prikazoval sliko z vrtenjem sistema plošč s spiralno nameščenimi luknjicami. Najprej se je zamisel za takšno prenašanje slike že leta 1883 porodila Nemcu Paulu Nipkowu, praktično pa jo je udejanjil šele škotski izumitelj John Logie Baird leta 1926. Prvi prenos statične slike je sicer uspel Američanu Charlesu Jenkinsu štiri leta prej, a ker je Baird svoj izum prvi predstavil javnosti velja za izumitelja Škot. Namesto Nipkowih plošč so kasneje začeli uporabljati katodne cevi, ki so se z razvojem tehnologije krajšale. Prve elektromehanske televizorje so najprej leta 1928 uvedli v ZDA, leto pozneje v Združenem kraljestvu, kmalu pa še v Sovjetski zvezi in Franciji. Namesto Nipkowih plošč so kasneje začeli uporabljati katodne cevi, ki so se z razvojem tehnologije krajšale.

Prvi redni televizijski program je pričel leta 1932 oddajati britanski BBC, kmalu pa so jim sledili še Američani. Med drugo svetovno vojno se je razvoj ustavil, saj je program redno oddajala le Nemčija. Po vojni pa se je razvoj silovito nadaljeval, saj je bila leta 1946 izumljen prvi barvni televizor, prvo barvno oddajo pa je predvajal ameriški NBC pet let pozneje.

Medtem, ko je televizija v zgodnjih petdesetih naglo osvajala svet, pa v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji še ni zaživela. V Sloveniji je bil poskusni program s pomočjo začasnega oddajnika predvajan avgusta 1956. Leto pozneje so na Krvavcu postavili prvi redni televizijski oddajnik, 11. oktobra 1958, pa je poskusno začela oddajati Televizija Ljubljana, ki ni več ugasnila. To je bilo razmeroma pozno, in sicer 20 let za prvim britanskim rednim televizijskim programom in 30 let zatem, ko se je pri nas prvič oglasil radio. Od takrat, ko so imeli televizijski sprejemniki majhen zaslon in veliko dodatnih sestavnih delov, ki so bili spravljeni v velikih omaricah in so nekateri stali toliko kot majhen avto, pa do danes, ko imamo sprejemnike različnih velikosti in cenovnih razredov, je minilo veliko časa. Medtem se je televizija razvila v enega najpomembnejših medijev in verodostojen vir novic, ki ima močan vpliv na javno mnenje in brez katerega si življenje kar težko predstavljamo.